

РЕШЕНИЕ

№ 507

гр. Варна, 01.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 49 СЪСТАВ, в публично заседание на първи февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Димитър Димитров

при участието на секретаря Милена Д. Узунова
като разгледа докладваното от Димитър Димитров Гражданско дело №
20213110108733 по описа за 2021 година

Производството е образувано по обективно съединени иски на ****, против **** ЕООД, **** – ****, с правно основание чл. 200 от КТ и чл.86 ЗЗД, а именно: Да бъде осъден **** ЕООД, **** - ****, БУЛСАТ ****, представлявано от директора си инж. ****, със седалище и адрес на управление гр. ****, община ****, област ****, ул. „****“ №97, на основание чл.200 ал.1 КТ и чл.86 ЗЗД да заплати на ****, ЕГН:*****, сумата в размер на 140 000 /сто и четиридесет хиляди/ лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки и страдания, настъпили в резултат на трудова злополука на 13.11.2018 год., довела до смъртта на нейния съпруг **** Ю., ЕГН *****, както и сумата от 36788,89 /тридесет и шест хиляди седемстотин осемдесет и осем 0,89/ лева, представляваща мораторната лихва от деня на увреждането - 13.11.2018 год. до 15.06.2021 год. включително, ведно със законната лихва върху главницата, считано от деня на предявяване на иска - 16.06.2021 г. до окончателното заплащане на сумата.

Моли за присъждане на разноските по делото.

Обстоятелства, на които се основава исковата претенция: Ищцата твърди, че е съпруга на **** Ю. ЕГН 600312876, починал при трудова злополука на 13.11.2018 год. Твърди се, че той е бил в трудово-правни

отношения с **** от 24.09.1990 год., като със Заповед № 503 от 11.10.1996 год. е назначен на длъжност „стрелочник, маневрен/гаров/". С допълнително споразумение № 1328/03.06.2014 год. е бил назначен на длъжност „стрелочник, маневрен" в гара Варна, звено Експлоатация към Бизнес център - Варна при Поделение за товарни превози - ****.

Твърди се, че на 13.11.2018 год. пострадалият **** Ю. бил дневна смяна, като изпълнявал трудовите си задължения в района на Ж.П. гара - Варна, товарен парк. Този ден трябвало локомотив № 55-127, обслужван от машинист **** да вземе два вагона от вагоноремонтния цех. Следвало да се извърши маневра чрез разпускането на два вагона от гръбначния светофар МСЗ към 12-ти коловоз. Твърди се, че след пристигане на маневрения състав пред МСЗ маневрата спряла, като началникът на влака **** разпоредил на пострадалия Ю. да влезе между локомотива и първия вагон, за да извърши откачването на вагоните. Пострадалият Ю. изпълнил разпореждането, влизайки от страната на началник влака между локомотива и първи вагон. В този момент маневрата била в състояние на покой -локомотивът заедно с вагоните били спрели да се движат. Началникът на влака, въпреки изричните изисквания на правилата за безопасност, нямал пряка видимост към пострадалия, тъй като се намирал на разстояние от мястото, на което се намирал **** Ю.. Машинистът на локомотива **** след влизането на пострадалия Ю. между локомотива и първия вагон също нямал видимост към него. След като машинистът получил сигнал от началник-влака побутнал вагоните, които били освободени от винтовия спръг от пострадалия. След подаване на тласъка от **** вагоните леко се задвижили по надолнището, откачени от локомотива, като локомотива продължил движението си след тях с бавна скорост по наклона. След откачането на спръга пострадалият Ю. не излязъл веднага. Началник влака - **** видял, че вагоните са разкачени и се движат, а стрелочникът не излиза. Веднага подал сигнал „стоп" на локомотивния машинист, който спрял локомотива. Отивайки да види къде е пострадалият Ю., началник-влакът **** го намерил с лице към земята, встрани до локомотива извън ж. п. релсите. Обърнал го с лице и установил, че все още е жив, но докато пристигне екипът на „Спешна помощ", той издъхнал. По-късно пристигналият на място екип на „Спешна помощ" само констатирал смъртта на **** Ю..

Твърди се, че със заповед издадена на основание чл. 58, ал. 1 и ал. 2

КСО от Директора на НОИ - Териториално поделение Варна е разпоредено да се извърши разследване на трудова злополука. На 07.02.2019 год. бил съставен протокол № 1029-03-8931 #6 за резултатите от извършеното разследване от НОИ - Териториално поделение Варна, с който било констатирано, че ответникът е нарушил чл. 16, ал. 1, т. 6 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд, във връзка с чл. 275, ал. 1 от Кодекса на труда и неговият служител **** на длъжност - началник влак, товарно движение е нарушил чл. 33 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд във връзка с чл. 523 и чл. 525 от Наредба № 13 от 30.12.2005 г. за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в железопътния транспорт.

Твърди се, че **** „****“ при извършена проверка за спазване на трудовото законодателство е установила, че е налице нарушение, извършено от ответника, тъй като последният не е изпълнил задълженията си да осигури ефективен контрол за извършването на работата по безопасен начин и без риск за живота и здравето на работещите при изпълнение на служебните им задължения, тъй като е допуснал на 13.11.2018 год. извършване на маневра по разскачване на връзката между локомотив и вагони /винтов спръг/ по време на движение и ръководителят на маневрата позволява придвижване на маневрения състав, преди да се убеди лично, че лицето, извършвало разскачването на вагоните от машината, е излязло вън от коловоза, в следствие на което същото е ударено и повлечено от локомотива, пада и получава травми по главата и тялото, които довеждат до неговата смърт, с което е нарушен чл. 16, ал. 1, т. 6 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд, във връзка с чл. 275, ал. 1 КТ. Твърди се, че за това нарушение е съставен и Акт за установяване на административно нарушение на ответника № 03-010726 от 10.12.2018 год. от гл. инспектор при **** „****“ Варна, както и АУАН № 03-010727 на служителя на ответника **** ****.

Твърди се, че било проведено вътрешно разследване на инцидента от ответника, за което е съставен протокол от 14.11.2018 год. С Р азпореждане № 5104-04-19 от 26.02.2019 год. на НОИ - Териториално поделение - ****, на основание чл. 60 ал. 1 КСО, деклариранията от ответника злополука с декларация вх. № 5101-04-98 от 16.11.2018 год. е призната за трудова такава по чл. 55, ал. 1 от КСО. В разпореждането са изложени следните мотиви: „На

13.11.2018 год. **** Ю. изпълнява задълженията си на стрелочник, маневрен в товарен влак на гара Варна. Около 11.30 часа участва при разпускане на два вагона през голяма гърбица на коловоз № 12. Ю. влиза между локомотива и вагоните, за да разкачи връзката между тях, но е ударен и повлечен от локомотива. Получава травматични увреждания, от които умира: контузия и разкъсване на белия дроб, разкъсване на гръбначния стълб. Налице е увреждане на здравето, станало през време и във връзка с извършената от него работа. Разпореждането не е обжалвано по реда на чл. 117 КСО и е влязло в законна сила, поради което е стабилизирано и обвързва съда с материална доказателствена сила, а именно, че е налице трудова злополука.

Твърди се, че на служителя на ответника - началник влака **** е повдигнато обвинение за осъществяването на състава на престъплението по чл. 123 ал. 1 от НК затова, че на 13.11.2018 год. в района на „Подгърбица в ЖП гара Варна - Запад“, поради немарливо изпълнение на занятие, представляващо източник на повишена опасност - извършване на маневрена дейност на ЖП състав, като началник влак товарно движение и ръководител маневра, е нарушил правилата на работа и допуснал причиняването на смъртта на **** Ю., ЕГН *****. Твърди се, че с присъда постановена на 16.03.2021 год. по нохд. № 915/2020 год. Варненският окръжен съд е признал подсъдимия **** ЕГН ***** за виновен в това, че: На 13.11.2018 г. в района на „Подгърбица в ЖП гара Варна - Запад“, поради немарливо изпълнение на занятие, представляващо източник на повишена опасност - извършване на маневрена дейност на ЖП състав, като началник влак товарно движение и ръководител маневра, е нарушил следните правила: чл. 33 от ЗБУТ; чл. 523 от НАРЕДБА № 13 от 30.12.2005 г. за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в железопътния транспорт; т. 46 от Инструкция за безопасна работа на длъжностните лица от маневрените бригади по време на извършване на маневрена дейност; чл. 5, ал. 1, чл. 6, чл. 37, ал. 2 т. 1, чл. 41 т. 4, чл. 45, ал. 1 и чл. 51, ал. 6 от Инструкция за маневрист, началник влак, товарно движение и маневрен стрелочник; чл. 422, ал. 3, т. 1, чл. 430, ал. 1 и чл. 499, ал. 6 от Правила за движението на влаковете и маневрената работа в Железопътния транспорт и причинил смъртта на **** Ю. ЕГН ***** , поради което и на основание чл. 123 ал. 1 от НК и чл. 55, ал. 1, т. 1 от НК му е наложил наказание ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА за срок от ШЕСТ МЕСЕЦА, което на основание чл. 66, ал. 1 от НК е отложено за

срок от три години. Присъдата към момента на предявяване на настоящия иск не е влязла в законна сила.

Твърди се, че съгласно съобщение за смърт № 155, издадено на 14.11.2018 год. от Съдебна медицина МБАЛ „Св. Марина“ - д-р ****, смъртта е настъпила в следствие на контузия и разкъсване на белия дроб, разкъсване на гръбначния мозък, гръдна травма с множество фрактури на ребра и гръбначен стълб. Причината за смъртта е в пряка връзка с настъпилата гореописана трудова злополука. Тежестта на травмата е била толкова тежка, че непосредствено след удара пострадалият не би могъл да извърши активни самостоятелни движения, които да могат да му помогнат да съхрани живота си. Пострадалият не е разполагал с време, за да може да излезе от страната на ръководителя на маневрата, както и е бил в невъзможност да подаде сигнал.

Твърди се, че до настъпването на смъртта на съпруга си, ищцата се е радвала на едно сплотено семейство, споделящо чувство на доверие, разбирателство, обич и подкрепа. Въпреки, че родените от брака им деца, към момента на смъртта на съпруга ѝ са били навършили пълнолетие, пострадалият приживе е продължавал да полага грижи и внимание към тях. Той е бил основна опора на сина им в започнатия малък бизнес - търговия в смесен магазин, като му помагал със съвети, средства и труд в свободното си време. Внезапно настъпилата преждевременна смърт на съпруга ѝ е причинил на ищцата тежък стрес. Тя изпитала истински ужас като е видяла безжизненото тяло на съпруга си в изключително увредено физическо състояние. Не могла да повярва в смъртта му, тъй като по-рано го изпратила жив, в изключително добро здравословно състояние, което не е предвещавало настъпването на летален край на 13.11.2018 год. Изпаднала е в шок и повече от две седмици не могла да се върне на работното си място. Три месеца след смъртта е продължавала да не се чувства добре, изпитвала е постоянно чувство на напрежение и страх, имала ежедневни болки и тежест в главата и стомаха. Не можела да се храни, отслабнала и сънят ѝ бил нарушен. Настроението ѝ било подтиснато и често плачела. Изпаднала за дълго в тежка депресия, която не била отшумяла и до настоящия момент и с която продължава ежедневно да се бори. Поставили са ѝ диагнози „разстройство в адаптацията“ и „генерализирана тревожност“, видно от амбулаторни листи № 293/27.02.2019 год. издаден от лекар **** и № 692/11.03.2019 год. от лекар

****. Посещавала и други лекари с различни специалности, които са я лекували с различни медикаменти. Тя изпълнявала стриктно предписаното лечение, но това не довело до трайно подобрене на здравословното ѝ състояние. Въпреки многобройните посещения при специалисти и полаганите грижи към нея, мъката и до ден днешен не е отшумяла, тя влияе пряко на психичното ѝ здраве, а то оказва влияние в общото ѝ здравословно състояние, което не се подобрява въпреки изминалия период от време. Това ѝ пречело да се чувства и да бъде пълноценна у дома и на работното си място в детска градина „Слънчо“, където полага грижи за малолетни деца. Твърди се, че смъртта на **** Ю. е нанесла тежки поражения и на психиката на децата им. В следствие на смъртта на баща си синът заболял, като цялото му тяло се сковавало и той не можел свободно да се движи. Това наложило ищцата да полага ежедневни грижи за сина си, с който живели в едно домакинство. Това състояние на сина ѝ, възникнало в следствие на злополуката, допълнително възпрепятствало оздравяването на И.Ю. и ежедневно ѝ напомняло за злополуката.

Твърди се, че съпругът ѝ бил съвестен служител и изпълнявал задълженията си в ответното дружество за дълъг период от време - считано от 24.09. 1990 год. до деня на злополуката - 31 години, но независимо от това, ищцата дори не получила подобаващо уведомяване за смъртта от ответника, а само в телефонно обаждане до сина ѝ, неизвестен човек е заявил, че се е случила злополука със съпруга ѝ и за подробности да се обърнат към лице на име „Рафи“, като са визирали колегата на починалия. Ищцата помислила, че трябва да търси местния полицаи, който е със същото име. Това е наложило тя и синът и да бягат през цялото село и да търсят местния полицаи, който нищо не знаел. По-късно след като местният полицаи разбрал за злополуката, им изказал съболезнования, от които всъщност разбрали за леталния изход.

Твърди се, че когато видяла трупа на съпруга си, той бил обезобразен - с рани по главата и без зъб, със смачкано тяло в областта на гърдите. Всичко това довело до неописуем шок и стрес, който не ѝ давал мира, като тя не можела да повярва какво се е случило, тъй като пострадалият бил здрав и нищо не предвещавало неговата смърт. Ищцата не може да преживее мъчителната смърт на съпруга си, причинена от смазването му от тази изключително тежка машина - влакът. Испитвала ежедневни терзания, че нямало кой да му окаже първа помощ, тъй като при откриването му той все

още е бил жив, но до пристигането на лекарския екип е издъхнал.

Приема, че следва да получи справедливо обезщетение за реално претърпените от нея като интензитет болки и страдания, настъпили в следствие на преждевременната смърт на съпруга ѝ, поради което за нея се поражда правният интерес от предявяване на настоящия иск за определяне на справедливо обезщетение за действително претърпените болки и страдания и предвид имуществената отговорност на работодателя, предвидена в чл. 200, ал.1 от КТ.

В съдебно заседание, ищцата чрез процесуалните си представители - адвокат **** - ВАК, поддържа предявените иски. Излагат съображения. Молят съда да уважи предявените иски в пълните им размери и да им присъди направените съдебни разноски.

ОТВЕТНИКЪТ в срока по чл.131 от ГПК, е депозирал отговор на исковата молба, в който оспорва исковите като допустими, но неоснователни. Счита, че не са налице предпоставките на чл.200КТ. Не се оспорва наличието на трудово правоотношение между ответното дружество и наследодателя на ищцата. Релевират се доводи за съпричиняване от страна на пострадалия на самата злополука, като се изтъква, че именно той е допуснал нарушения на безопасните условия на труд и липса на подобни пропуски от ответното дружество. Оспорват се резултатите от проведено вътрешно разследване на инцидента. Приема се, че привличането към наказателна отговорност и евентуалното осъждане на служителя на дружеството **** **** за причиняване на смъртна наследодателя на ищцата, поради немарливо изпълнение на занятие, представляващо източник на повишена опасност - извършване на маневрена дейност на ЖП състав, като началник влак товарно движение и ръководител маневра, не обвързва отговорност на ответното дружество. Приема се, че именно пострадалият е допуснал груба небрежност в действията си, която е довела до неговата смърт.

Оспорва се размерът на предявената претенция и преживените от ищцата болки и страдания, като се изнасят твърдения за конфликти в семейството. Оспорва се и относимостта на претенцията към здравословното състояние на сина на ищцата, доколкото същия живеел в самостоятелно домакинство.

Отправя се възражение за прихващане между претендираните от

ищцата суми и изплатеното обезщетение за трудова злополука по общественото осигуряване.

В съдебно заседание, ответникът, чрез процесуалния си представител – юрисконсулт поддържа отговора на исковата молба. Оспорва изцяло предявените искове като неоснователни. Претендира направените по делото разноски.

С определение №3800 от 30.07.2021г., по искане на ответника, съдът е конституирал като трето лице - помагач в настоящото производство „****“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. ****, бул. "****" № 68.

В срока по чл.131 от ГПК е депозирано становище по исковата молба от „****“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. ****, бул. "****" № 68, в качеството на трето лице - помагач на страната на ответника, в който оспорва конституирането му по делото. Оспорва исковите като недопустими, неоснователни и недоказани. Релевират се доводи за съпричиняване от страна на пострадалия на злополуката. Оспорва се размера на предявената искова претенция.

В съдебно заседание, третото лице-помагач „****“ АД гр.****, не се представлява.

Съдът, след като прецени събраните в процеса писмени и гласни доказателства, поотделно и в съвкупност, прие за установено от **фактическа страна**, следното:

В хода на съдебното производство бяха представени и приети следните писмени доказателства: Препис - извлечение от акт за смърт издаден въз основа на акт за смърт № 2290 от 14.11.2018 год.; Удостоверение за наследници изх. № 017/05.03.2020 год. Издадено от Община ****, кметство с. ****; Заповед № 503/11.10.1996 год.; Допълнително споразумение за изменение на трудов договор № 1328/03.06.2014 год. на ****-Товарни превози ЕООД - Поделение товарни превози • ****; Заповед № 535/14.11.2018 год. за прекратяване на трудовото правоотношение поради смърт на ****-Товарни превози ЕООД - Поделение товарни превози ****; Протокол за оглед на местопроизшествие на ОСЛО-ОП-Варна; Декларация за трудова злополука №3/15.11.2018 год. на Поделение товарни превози **** /вх. №5101-04-98/16.11.2018год. на ТП на НОИ Варна/; Протокол от

14.11.2018 год. за разследване на трудова злополука от комисияназначена със Заповед № 3/07.10. 2013 год. на Директора на ПТП „****“; Протокол № 1029-03-8931 #6 от 07.02.2019 год. за резултатите от извършеното разследване от НОИ - Териториално поделение Варна, ведно с приложения към него, а именно: Заповед 1029-03-8931 #4 от 08.01.2019 год. на директора на ТП на НОИ Варна; Длъжностна характеристика на длъжността „стрелочник, маневрен“; Служебна - бележка за начален инструктаж № 17/11.10. 1996 год.; инструктаж проведен на 13.11.2018 год.; График на работното време и почивните дни за месец ноември 2018 год.; Писмени сведения от **** - 2 бр.; Писмени сведения от **** - 2 бр.; Писмени сведения от **** - 2 бр.; Писмени сведения от Станчо Тодоров Банчев - 2 бр.; Писмени сведения от Стоянка Петрова Милева - 2 бр.; Протокол с резултатите от извършено разследване на злополуката, съставен от осигурителя; Съобщение за смърт №155/14.11.2018 год., издадено от МБАЛ „****“ ЕАД - гр. Варна, Съдебна медицина; Препис извлечение от акт за смърт; Пълномощно на ****, удостоверение за наследници; Разпореждане № 5104-04-19 от 26.02.2019 год. на НОИ-ТП ****; Протокол № ПР1839293/10.12.2018 год. за извършена проверка на „ПТП-****“ от **** „****“- гр. Варна; АУАН № 03-010726 от 10.12.2018 год. на **** „****“-гр. Варна; АУАН № 03-010727 от 10.12.2018 год. на **** „****“-гр. Варна; Амбулаторен лист № 293/27.02.2019 год., издаден от лекар - ****; Амбулаторен лист № 692/11.03.2019 год., издаден от лекар - ****; Амбулаторен лист № 292/27.02.2019 год., издаден от лекар - ****; Присъда по нохд № 915/2020 год. на ВОС - НО, Справка за актуално състояние на ****- Товарни превози ЕООД; Справка регистър Булстат на Поделение товарни превози ****; Справка за изчисляване на законна лихва; Допълнително споразумение № 1328/03.06.2014г.; Окончателен доклад № 12 от 21.01.2019г. на Районна разследваща комисия Г.Оряховица /РРКЛ/, Доклад от 07.01.2019г. на оперативна група: Скица на произшествие: загинал маневрен стрелочник при извършване на маневра с лок. 55-127 на 13.11.2018г. в гара Варна Товарен парк; Наказателно постановление № 03-010726/20.12.2018г. на ДИТ Варна; Обявление от 16.12.2019г. по НАХД № 2515/2019г. по описа на ВРС; Писмено обяснение от 14.11.2018г. на ****; Писмено обяснение от 05.01.2019г. на ****; Писмено обяснение от 17.01.2019г. на ****; 2 бр. снимки на локомотив № 55-127 и местоположение на тялото на **** Ю.; Длъжностна характеристика на **** Ю.;

ИНСТРУКЦИЯ за безопасна работа на длъжностните лица от маневрените бригади по време на извършване на маневрена дейност "в сила от 01.11.2012г.; Извлечение от Правила за движението на влаковете и маневрената работа в железопътния транспорт" /чл. 418 - чл. 440. чл. 499. ПЗР. Съдържание/; Заповед № 11 -00-3307/18.06.2018г. на Директор ПТП Г.Оряховица с Приложение № 6. Приложение № 14 и Приложение № 15; Извлечение от „Книга за ежедневен инструктаж", започната на 27.09.2018г., Извлечение от „Книга за периодичен инструктаж"; Заповед № 36/07.02.2014г. на Директор ПТП Г.Оряховица; Приложение № 5 -Програма за провеждане на обучение; Протокол от 12.02.2018г. за проведено обучение и изпит по правилата за осигуряване ЗБУТ. съгласно изискванията на Наредба № РД-07-02/16.12.2009г. и запознаване с оценка на риска; Карга № 178 за оценка на риска на длъжност „ Стрелочник, маневрен ": Заповед № 10-04-9/01.02.2018г.. на Изпълнителния директор на ИА“ЖА"; Конспект за провеждане на изпити съгласно Заповед № 10-04-9/01.02.2018г. на Изпълнителния директор на ИА „ЖА", Писмо изх. № IV-97-212/16.04.2018г. на Началник РЖИ Г.Оряховица; График за провеждане на изпити на основание Заповед № 10-04-9.01.02.2018г. на Изпълнителния директор на ИА „ЖА"; Протокол № ХП-27-83/08.08.2018г. за проведен изпит на основание Заповед № 10-04-9/01.02.2018г. на Изпълнителния директор на ИА „ЖА"; Молба рег. № 11 -00-6704/11.12.2018г. от **** ***; Полица № 0111180126002282 в сила от 31.08.2018г. до 30.08.2019г. за задължителна застраховка „Трудова злополука"; Списък на персонала на „****-Товарни превози" ЕООД застрахован за риск „Трудова злополука" по застрахователна полица № 0111180126002282; постъпилите с писмо от 21.10.2021 г. от НОИ ТП - **** писмени документи в заверен вид: Декларация за трудова злополука вх. № 5101-04-98/16.11.2018 г., лист № 1; Разпореждане № 5104- 04-19/26.02.2019 г., лист № 2; Известия за доставяне - 4 бр., листове №№ 3, 4,5 и 7; Писмо до ТП на НОИ -Варна, изх. № 1029-03-13500/20.11.2018 г., лист № 6; Писмо от ТП на НОИ -Варна, вх. № 1029-04-13500#4/20.02.2019 г., лист № 8; Заповед № 1029-03-8931#4/08.01.2019 г., лист № 9; Протокол 1029- 03-8931#6/07.02.2019 г. от лист № 10 до лист № 12, вкл.; Документи, свързани с разследване на трудовата злополука, съдържащи се в досието от лист № 13 до лист № 78, вкл.; писмени доказателства в заверен вид: решение № 2315/16.12.2019 г. на ВРС, решение № 414/09.03.2020 г. на Административен съд - Варна, удостоверение № 004-

00127576/12.11.2021 г. на ТП на НОИ - ****; присъда № 18 от 16.03.2021 г. и мотиви към нея по НОХД № 915/2020 г. по описа на ВОС; решение № 104 от 2021 г. на Апелативен съд Варна по НОХД 193 от 2021 г. във връзка с образуваното наказателно производство, касаещо и настоящото производство - злополука, довела до смъртта на **** Ю..

От приетото писмено доказателство - препис-извлечение от акт за смърт № 2290/14.11.2018 г. на Община Варна се установява, че **** Ю. с ЕГН ***** е починал на 13.11.2018 г., в гр. Варна.

Видно от удостоверение за наследници № 17 от 05.03.2020 г., изд. от Община ****, обл.****, ия **** Ю. с ЕГН *****, починал на 13.11.2018 г. /акт за смърт № 2290/14.11.2018 г. на Община Варна/, е оставил наследници по закон, както следва: съпругата си **** с ЕГН *****, дъщеря си **** ****, ЕГН***** и сина си **** **** с ЕГН *****.

От приетите по делото писмени доказателства се установява, че със заповед № 503/11.10.1996 г. на началника на ЖП Район – ****, **** Ю. е назначена на длъжността "стрелочник маневрен/гаров/", а по силата на допълнително споразумение № 1328/03.06.2014 г., същият е преназначен на длъжност „стрелочник, маневрен“ в маневра-Ва\$ваз-Т-Езр-Пвя, гара Варна, звено Експлоатация към Бизнес център Варна при Поделение за товарни превози ****, код 83122004, клас МОМ, 3-та кат. За пенсиониране, с място на работа-Поделение за товарни превози **** – район на Бизнес център Варна.

От приетите писмени доказателства се установява, че в деня на смъртта - 13.11.2018 г., **** Ю. е следвало да изпълнява трудовата си функция, включваща разпускане на два вагона през голяма гърбица на коловоз №12.

От приетите по делото писмени доказателства - заповед №1029-03-8931#4/28.01.2019 г., изд. от директора на ТП“НОИ“ гр. Варна, протокол №1029-03-8931#6/07.02.2019 г., за резултатите от извършеното разследване на злополуката, станала на 13.11.2018 г. със ****Ю., декларация за трудова злополука вх. № 5101-04-98/16.11.2018 г., както и писмените материали по досъдебно производство №160/2018г. по описа на ОСлО при ОП-Варна и НОХД № 915/2020 г. по описа на Варненски ОС и ВНОХД №193/2021 г. по описа на Апелативен съд гр. Варна, се установява следната фактическа обстановка:

На 13.11.2018 г. **** Ю. били дневна смяна, като изпълнявал трудовите

си задължения в района на ж.п.гара Варна, товарен парк. Сутринта преди започване на работа му бил проведен ежедневния инструктаж с разпределение на задачите и посочване на правилата за безопасност, които следвало да бъдат спазвани. През този ден трябвало локомотив № 55-127, обслужван от машинист **** да вземе два вагона от вагоноремонтен цех. След закачане на вагоните към локомотива влака следвало да се придвижи към района на голямата гърбица, където трябвало да се откачат двата вагона и да се пуснат по инерция към 12-ти коловоз. Теренът на това място бил с лек наклон посока 12-ти коловоз. По тази причина след спиране на локомотива вагоните при преминаване на гърбицата били под напрежение и нямало възможност да се разкачат, без да бъде даден лек тласък от страна на локомотива към вагоните и да бъдат опрени буферите на локомотива и на първия до него вагон. След пристигане на маневрения състав пред МСЗ маневрата спряла, като началникът на влака – св.**** разпоредил на пострадалия Ю. да влезе между локомотива и първия вагон, за да извърши откачването на вагоните. Пострадалият Ю. изпълнил разпореждането, влизайки от страната на началник влака между локомотива и първи вагон. В този момент маневрата била в състояние на покой - локомотива заедно с вагоните били спрели да се движат. За да бъде разкачен вагона от локомотива, пострадалият Ю. трябвало да откачи винтовия спръг /купла/, с който той е закачен за локомотива. Вагоните били закачени само с един спръг, откъм локомотива към куката на вагоните. При манипулацията по разкачване стрелочникът бил обърнат с лице към вагона, като разкачването се извършвало с две ръце. Пострадалият Ю. извикал на машиниста **** да даде лек тласък с локомотива, за да може да откачи спръга и машиниста дал лек тласък, като изпълнил подадената команда. При допиране на буферите на локомотива и вагона, пострадалият Ю. трябвало да откачи спръга и да излезе веднага от страната, от която е влязъл - от страната на началник влака. Началник влака **** в този момент се намирал на разстояние 10-15 метра /вагон и половина/ от мястото, на което се намирал пострадалият Ю., който трябвало да разкачи вагоните от локомотива и съответно нямал пряка видимост към него. Машинистът на локомотива след влизането на пострадалия Ю. между локомотива и първия вагон също нямал видимост към него. След подаване на тласъка от локомотива, вагоните леко се задвижили по надолнището, откачени от локомотива, като локомотивът продължил

движението си след тях със скорост около 3-4 км/ч по наклона. След откачането на спряга пострадалият Ю. не излязъл веднага от страната, от която е влязъл - между вагона и локомотива и от която се намирал началник влака, а в рамките на този момент предприел излизане, но тялото му попаднало между буферите на вагона и локомотива. Движението на локомотива след направения тласък предизвикало сближаване с вагоните, а това на свой ред предизвикало притискане на тялото на Ю. между двата буфера. След като св.**** видял, че вагоните са разкачени и се движат, а стрелочникът не излиза, веднага подал сигнал „стоп“ на локомотивния машинист, който спрял локомотива. Отивайки да види къде е пострадалият Ю., св.**** го намерил с лице към земята, встрани до локомотива извън ж.п. релсите, от обратната страна на тази, от която е трябвало да излезе. Незабавно подал сигнал на Спешна помощ, но пристигналият на място екип медици само констатирал смъртта на Ю..

С Разпореждане № 5104-04-19 от 26.02.2019 год. на НОИ - Териториално поделение - ****, на основание чл. 60 ал. 1 КСО, декларираната от ответника злополука с декларация вх. № 5101-04-98 от 16.11.2018 год. е призната за трудова такава по чл. 55, ал. 1 от КСО. В разпореждането е прието, че на 13.11.2018 год. **** Ю. изпълнява задълженията си на стрелочник, маневрен в товарен влак на гара Варна. Около 11.30 часа участва при разпускане на два вагона през голяма гърбица на коловоз № 12. Ю. влиза между локомотива и вагоните, за да разкачи връзката между тях, но е ударен и повлечен от локомотива. Получава травматични увреждания, от които умира: контузия и разкъсване на белия дроб, разкъсване на гръбначния стълб. Налице е увреждане на здравето, станало през време и във връзка с извършената от него работа. Разпореждането не е обжалвано по реда на чл. 117 КСО, поради което е влязло в законна сила, поради което е стабилизирано и обвързва съда с материална доказателствена сила, а именно, че е налице трудова злополука.

Със заповед № 535/14.11.2018 г. на директора на ППП - ****, трудовото правоотношение между ответника и **** Ю. е прекратено на основание чл. 325, т.11 от КТ - поради настъпила смърт на работника.

С присъда № 18 от 16.03.2021 г. по НОХД № 915/2020 г. по описа на Варнански ОС, подсъдимият **** **** е признат за виновен в извършване на

престъпление почл. 123 ал. 1 от НК за това, че поради немарливо изпълнение на занятие, представляващо източник на повишена опасност-извършване на маневрена дейност на ЖП състав, като началник влак товарно движение и ръководител маневра, е нарушил следните правила: Чл. 33 от ЗБУТ; чл. 523 от НАРЕДБА № 13 от 30.12.2005 г. за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в железопътния транспорт, т.46 от Инструкция за безопасна работа на длъжностните лица от маневрените бригади по време на извършване на маневрена дейност; чл. 5, ал. 1, чл. 6, чл. 37. ал. 2 т 1. чл. 41 т. 4, чл. 45, ал. 1 и чл. 51. ал. 6 от Инструкция за маневрист, началник влак, товарно движение и маневрен стрелочник; чл. 422, ал. 3. т. 1, чл. 430, ал. 1 и чл. 499, ал. 6 от Правила за движението на влаковете и маневрената работа в Железопътния транспорт и причинил смъртта на **** Ю., му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от шест месеца, изтърпяването на което е отложено за срок от три години.

С Решение № 104/29.11.2021 г. по ВНОХД №193/2021 г. по описа на ВАС, апелативният съд е изменил присъда № 18 от 16.03.2021 г. по НОХД № 915/2020 г. по описа на Варнански ОС, като е оправдал подс.**** по обвинението му да е извършил престъплението по чл.123 ал.1 от НК при нарушение разпоредбите на чл.51 ал.6 от Инструкция за маневрист, началник влак, товарно движение и маневрен стрелочник, както и чл.499 ал.6 от Правила за движението на влаковете и маневрената работа в ЖП транспорт и чл.528 ал.1 от Наредба 13/30.12.2005г. за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в железопътния транспорт и потвърждава присъдата в останалата част.

От приетите по делото писмени доказателства - заверени преписи от застрахователна полица № 0111180126002282/29.08.2018г. за застраховка "Задължителна трудова злополука", с която са застраховани 1023 лица – работещи в ответното дружество, вкл.**** Ю. се установява, че по силата на валидно сключена застраховка"Задължителна трудова злополука"между третото лице - помагач в настоящото производство и "*****" ЕАД гр. ****, „****" АД, ЕИК.**** не е изплатило застрахователно обезщетение на наследниците на пострадалия.

Видно от приетите писмени доказателства - Удостоверение №004-00127576/12.11.2021г. от ТП на НОИ – В.Търново, на 02.04.2019г., в полза на

ищцата **** е изплатена парична помощ при смърт на осигурено лице в размер на 135 лева.

От изготвената в хода на съдебното производство комплексна съдебно медицинска и психиатрична експертиза се установява, че на 13.11.2018год. **** Ю. е получил тежка гръдна травма - счупване на леви и десни ребра, гръдната кост, гръбначния стълб, разкъсване на десния бял дроб, излив на значително количество кръв и навлизане на въздух в плевралната кухина; повърхностно разкъсване на черния дроб, избиване на първи горен ляв зъб, разкъсвано-контузни рани по лицето, ожулвания по лицето, левите и горен и долен крайници, десния долен крайник, кръвонасядания в областта на главата, гръдния кош, корема. Установява се, че причината за смъртта на Ю. е тежката гръдна травма - множествено счупване на ребра двустранно, счупване на гръдната кост, разкъсване на белия дроб, навлизане на кръв и въздух в плевралните кухини. Описаните травматични увреждания са резултат на действието на твърди, тъпи предмети реализирани със значителна сила. Отговарят да са получени при двустранен силен натиск в областта на гръдния кош. Вещото лице по съдебно-медицинската част от заключението приема, че между описаните травматични увреждания и настъпилия смъртен изход е налице пряка причинно-следствена връзка.

В проведено открито съдебно заседание вещото лице по съдебно-медицинската част от КСМПЕ заявява, че поддържа заключението, което е изготвено на базата на СМЕ за аутопсия, при която са установени тежки травми при пострадалия **** Ю. в областта на гръдния кош, главата, корема, като причината за смъртта е тежката гръдна травма, която е непосредствена причина за настъпване на смъртния изход, с разкъсване на бял дроб, навлизане на кръв в дробовете, като всички травматични увреждания са в резултат на удар в тъпи твърди предмети, като тези в областта на гръдния кош са в следствие на двустранен силен натиск със значителна сила. Изтъква, че това са тежки травматични увреждания, които категорично не могат да му позволят той да извършва движения, най - много да измине сантиметри, метър и да падне след получаването на тези увреждания. Смъртта не е настъпила мигновено, настъпила е в порядък на минути, за което говори попадналата кръв във дробовете, излива на кръв в гръдния кош, което означава, че той е дишал след получаване на травматичното увреждане. Несъмнено няколко крачки може да извърши, но той може да ги извърши и в

резултат на притискането, след което е последвало някакво придвижване на тялото от силата на тежките предмети, а не волево движение. Волево движение не е можел да извърши. След получаване на такива травматични увреждания, последното нещо което може да си помисли е да издава звуков сигнал, който да съобщава нещо. Съдебният медик приема, че травмата и вида на счупвания, говорят за двустранен силен натиск в областта на гръдния кош и корема, което означава, че той не е бил блъснат, а има двустранен силен натиск в тази област, притиснат е към нещо от двустранен силен натиск. Не е смазан, смазването в съдебна медицина изглежда по различен начин. Изтъква, че при едно ПТП пострадалия може да има такива травматични увреждания, но в конкретния случай, когато е между лек автомобил и пешеходец ще има и други травматични увреждания, които в конкретния случай не са установени, например по краката, евентуално при прехвърляне през капака удар в предно стъкло, части които се връзват и водят до развитието на прорезни рани в конкретния случай нямаме такива. Положението на тялото е било при изправено положение. По време на аутопсията са установени много тежки травми в областта на гръдния кош, а именно разкъсване на меки тъкани, мускулатура, счупване на ребра в дясно от първо до осмо са счупени по линията на ключицата, а останалите са счупени на различни нива, което говори за един сериозен натиск в тази анатомична област, а именно гръдната клетка. В дясно и в ляво има счупени ребра, има счупване на гръбначен стълб, което означава, че натиска който е указан е двустранен, силен за да се реализират по различни анатомични линии счупвания на ребра. Те не са счупени по една линия, счупени са двустранно в дясно по няколко анатомични линии счупен е и гръбначния стълб и гръдната кост също е счупена, което означава, че има много сериозен натиск. Не може от морфологичните особености да се прецени коя травма е получена първа, като това са травми с характера на счупвания, ако има травматични увреждания, които имат характер на получени постмортално или след настъпване на смъртния изход, може да се каже кои са предшестващите, но в конкретния случай всички травматични увреждания са получени приживе. Това личи от вдишаната кръв, излива на кръв в гръдната кухина, кръвонасяданията в областта на травматичните увреждания, това означава, че към момента на получаване на тези увреждания пострадалия е бил с налична сърдечна дейност, за да могат да се реализират тези неща.

Вещото лице приема, че травматичните увреждания са получени в значително кратък период от време. Няма данни за реакция и пострадалият не е имал възможност да реагира. По дрехите му са установени следи от протъркване в части от вагоните, което води до зацапване и протривания по дрехите му, не е имал възможност да избяга от ситуацията.

Вещото лице по съдебно-психиатричната част от заключението до допусната КСМПЕ приема, че ищцата И.Ю. не страда от психично заболяване в тесния смисъл на думата- психоза. Няма данни за употреба или зависимост към алкохол и психоактивни вещества. Приема, че при ищцата е налице Тревожно депресивно разстройство, принадлежащо към голямата група Невротични, свързани със стрес и соматоформни разстройства-Р4 по Международната класификация на болестите. Вещото лице приема, че при ищцата може да се приеме, че острия стрес от 13.11.2018 год., превърнал се в психотравма, е отключил тревожните и депресивни изживявания, които по принцип имат дълга продължителност. Приема, че в резултат на стресовата ситуация, вследствие смъртта на съпруга си, е изпаднала в реакция на остър стрес, с тревожно разстройство, представляваща част от много голяма група от психогенни разстройства и към момента на освидетелстването са били налице симптомите на едно невротично разстройство, тревожно депресивно разстройство. Приема, че по начина по който тя интерпретира събитието и последвалите невротични оплаквания, за които е получила медицинска помощ и консултация, това тревожно депресивно разстройство изхожда от психотравменото изживяване. Изтъква, че това разстройство не се получава внезапно. Първо е остра реакция, това е голяма група. Първо три дни е остра реакция на стрес, разстройство в адаптацията около 6 месеца и след това може да има посттравматично стресово разстройство, но при нея няма толкова тежки симптоми , има едно тревожно депресивно разстройство. Изтъква, че психотравмата винаги е израз между личност и среда. Личностите реагират по различен начин, но на едно от първите места в острите стресови ситуации е загубата на близък, загуба на работа и др. категорично приема, че психотравменото преживяване е отключило тревожно депресивно разстройство. Дори и ищцата преди това евентуално да е имала семейни, служебни неблагополучия, то пусковия механизъм, острата стресова реакция превърнала се в психо травма е внезапната загуба на съпруга, бащата на детето независимо от това дали са живели преди това заедно ли не.

От заключението на вещото лице по изготвената съдебно-техническа експертиза се установяват действията на всички членове на маневрената бригада в момента на инцидента. Инж.А. установява, че ръководителя на маневрата, началник влак, товарно движение-св.****, в съответствие с квалификацията му и дадените от работодателя инструкции не се е погрижил за здравето и безопасността на стрелочник, маневрен-**** Ю., който е пряко засегнат от неговата дейност. Установява, че св.Риза не е организиран и ръководил правилното и безопасно извършване на маневрената работа, като не е обърнал особено внимание на отблъскването на вагоните, не е осигурил личната безопасност на стрелочник, маневрен-**** Ю.. При извършване на маневрата не се е намирал на такова място, откъдето има видимост към стрелочник, маневрен**** Ю.. Не е осигурил разкачването да се извърши в покой, не е спазил всички инструкции, правилници и наредби по безопасност на труда, касаещи дейността му. Установява извършените от самия пострадал стрелочник, маневрен-**** Ю. нарушения на изискванията, като той не се е погрижил за здравето и безопасността си, в съответствие с квалификацията му и дадените от работодателя инструкции. При разкачване на подвижния състав не е излязъл от страната на ръководителя на маневрата. Не е спазил правилата по безопасност които се изискват съгласно инструкции, правилници и наредби по безопасност на труда, касаещи дейността му. Вещото лице установява действията на локомотивния машинист ****, който при извършване на маневрата е следил за подаваните сигнали от ръководителя на маневрата. От негови обяснения има данни, че пострадалия преди да влезе между локомотива и вагона му е казал да даде лек тласък с локомотива. От обяснения на началника на влака, той е дал сигнал на машиниста за ход на машината напред.

В заключението си вещото лице установява причините за инцидента, довел до трудовата злополука. Приема, че основна причина е неправилно организирана, ръководена и контролирана маневра от началника на влака св.****. Мястото, което е избрано за разкачването на вагоните не е подходящо за безопасното извършване на тази дейност. Тъй като винтовия спръг е под напрежение от силата на опъване, следствие на наклона и тежестта на вагоните, той не може да бъде разкачен. За да стане възможно разкачването, локомотива да трябва да даде лек тласък и да се опрат буферите на локомотива към тези на първия до него вагон. При този тласък винтовия

спряг вече не е под напрежение и може да бъде разкачен. Локомотивът трябва да спре веднага след докосване на буферите, което става след попаден сигнал от ръководителя на маневрата. Такъв обаче не е подаден, тъй като началника на влака не е имал видимост към мястото на разкачването и машината продължава с ниска скорост движението си след вагоните. Машинистът не може сам да извърши маневрата, тъй като няма видимост. Неговите задължения са да следи за подаваните сигнали от ръководителя на маневрата, точно и своевременно да ги изпълнява. Трябва да се отбележи, че този начин на извършване на маневрата трябва да бъде уточнен предварително от началника на влака, който трябва да уведоми машиниста и стрелочника за него.

Вещото лице изтъква, че с използването на гърбицата има и друг безопасен начин за извършването на маневрата, който е следния: Влакът не спира преди върха на гърбицата, а продължава движението си като преминава през него целия /локомотива и двата вагона/ и остава на гърбицата от страната с наклон към товарен парк. Локомотивът спира, при което двата вагона вследствие на наклона и естествената си тежест се „подпират“ на локомотива. Той е като спирачка за двата вагона по наклона, като този който е в близост до него и трябва да бъде откачен, с буферите си ще опре в локомотивните буфери. Манипулацията за разкачването ще бъде извършена в покой, без да се изисква локомотива да прави движение към вагона, тъй като спряга няма да е в напрегнато/опънато състояние. По този начин ще бъде изпълнено/спазено изискването по безопасност на нормативните документи и инструкции-разкачването да се извърши в състояние на покой. След откачването на спряга следва избутване /буфер в буфер/ на двата вагона от локомотива по посока върха на гърбицата и след преминаването му, вагоните поемат в посока разпределителен парк, 12 коловоз, под въздействието на инерцията породена от тежестта им и наклона. Това е безопасен начин за извършване на маневрата в случая, тъй като разкачването се извършва в покой и за маневриста няма никакъв риск.

Инж.А. приема, че освен с използването на гърбицата, началника на влака е можел да организира още два напълно безопасни начина за извършване на разкачването: Композицията да бъде отведена от локомотива до мястото на което трябва да бъдат оставени вагоните-12-ти коловоз на разпределителен парк и там на равно място, в покой, да стане разкачването.

Да бъдат захранени вагоните със сгъстен въздух от локомотива и от него да се задействат спирачките им, след което да се даде тласък от локомотива по буферите на вагона, който е куплиран с него и да се разкачи винтовия спръг. При това положение разкачването ще е в покой и няма да има ход на локомотива след вагоните.

Като втора причина за злополуката, инж. А. приема липсата на визуален контакт между началник влака и стрелочника, маневрист Ю.. Изтъква, че съгласно изискванията на правила и инструкции по безопасност, при извършване на маневра ръководителят на маневрата е длъжен да се намира на такова място, откъдето има най-добра видимост към маневрения състав. Началникът на влака ****, в момента в който Ю. по негово разпореждане влиза между локомотива и вагона за да откачи винтовия спръг, се намира на разстояние вагон и половина от мястото на разкачване и няма видимост към него. При избрания начин и място за извършване на разкачването, за да бъде напълно безопасна маневрата, локомотивът трябва да спре веднага след като буферите се докоснат, а не да продължи движението си заедно с вагоните, както е станало. Сигналът за спиране се подава от началника на влака, който не е бил на място на което да има пряка видимост към Ю., не е можел да следи обстановката и не е подал сигнал „стоп“ на машиниста при докосване на буферите. Сигналът за спиране на движението на локомотива е подаден с голямо/фатално/ закъснение, едва след като св. **** вижда, че вагоните тръгват по коловоза, а Ю. не излиза от неговата страна. В следствие на движението на локомотива се стига до злополуката, като трябва да се отбележи, че машиниста не вижда какво става между локомотива и вагона и се ръководи само и единствено от подаваните сигнали на началник влака.

Като трета причина приема факта, че разкачването на вагоните не е извършено в покой. Извършването в покой на маневрата по разкачване на вагоните гарантира безопасността ѝ. Реализирането на това изискване се извършва от ръководителя на маневрата, който наблюдава стрелочника и при докосване на буферите, подава сигнал „стоп“ към машиниста. Едва тогава Ю. пристъпва към разкачването, след което излиза от коловоза при състояние на маневрения състав в покой. В случая началникът на влака е нямало как да подаде сигнала, защото не е имал пряка видимост към мястото на разкачване. Трябва да се подчертае, че локомотива може да извърши докосване на

неговите буфери с тези на товарния вагон и да спре веднага, без да има какъвто и да е ход на машината след докосването на буферите. При създадената ситуация, той се намира в състояние на спирачка, която държи и вагоните и ако се налага извършване на ход напред, то това е ход, извършван с възможно най-ниска скорост, при която натискането на спирачката веднага спира локомотива, без да има спирачен път.

Като четвърта причина за възникване на злополуката приема, че при разкачване на подвижния състав длъжностното лице-стрелочник, маневрен **** Ю., не излиза от страната на ръководителя на маневрата. Ю. е задължен да излезе от страната на която се е намирал началника на влака. Той е пренебрегнал това изискване. Излизането му по правилния начин е важно, защото началника на влака ще контролира ситуацията с хода на локомотива и при най-малка опасност за стрелочника, ще подаде веднага сигнал за спирането му. В случая **** е очаквал излизането на Ю. от неговата страна, за да подаде сигнал за спиране движението на локомотива.

Вещото лице изтъква, че с действията си участниците в маневрената бригада са допуснали нарушения на НАРЕДБА № 13 от 30.12.2005 г. за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в железопътния транспорт, Инструкция за маневрист, началник влак, товарно движение и маневрен стрелочник, Правила за движението на влаковете и маневрената работа в железопътния транспорт. Пострадалият Зия Ю. не се е погрижил за безопасността си, в съответствие с изискванията на тази наредба, нормативните актове по здравословни и безопасни условия на труд, нормативните актове за железопътния транспорт и инструкциите на работодателя си. Ръководителят на маневрата не се е погрижил за безопасността на Ю., който в случая е пряко засегнат от неговата дейност, в съответствие с изискванията на тази наредба, нормативните актове по здравословни и безопасни условия на труд, нормативните актове за железопътния транспорт и инструкциите на работодателя си. Св. **** и **** Ю., в съответствие със своята квалификация и правоспособност и с дадените им инструкции, не са спазили правилата по здравословни и безопасни условия на труд, които се изискват при извършването на маневрата. Ръководителят на маневрата не е осигурил личната безопасност на Ю., който е участник в маневрата. При разкачване на подвижния състав, длъжностното лице-стрелочник, маневрен Ю., не излиза от страната на ръководителя на

маневрата. Ръководителят на маневрата не е обезпечил разкачването да се извърши в покой. При извършване на маневрата, началникът на влака, не се е намирал на такова място, откъдето има видимост към маневрения стрелочник.

Вещото лице приема, че е възможно удар, падане и повличане на стрелочника **** Ю. от локомотива, да е причинено от излизането му извън коловоза по време на движение на локомотива. След като е разкачил винтовия спрыг, починалия работник е излязал извън коловоза, след което по неясна причина се е озовал на земята. Съгласно изискванията на нормативните документи и вътрешнофирмените инструкции и правила по безопасност при извършване на маневрени работи, има допустимост на прикачване и откачване на връзката между товарни вагони в движение със скорост до 3 км/ч. Това обаче важи само и единствено за прикачване и разкачване между товарни вагони. При прикачване и откачване между товарни вагони в движение, и между товарен вагон и локомотив в движение, има съществена разлика от гледна точка на безопасността за работника. Локомотивът имат „плуг“, който представлява съоръжение монтирано на предницата на машината и има за цел премахването на препятствия от релсите по време на движението му-сняг, камъни, клони, пясък и др. Наличието му повишава риска при прикачване и разкачване на локомотив в движение, поради опасността за работника осъществяващ маневрената дейност, да бъде ударен, застъпен или повлечен от плуга. Съоръжението се явява най-ниската част от корпуса на машината, което е най-близо до земната повърхност.

В нормативните документи и вътрешнофирмените инструкции и правила по безопасност при извършване на маневрени работи, е определено че при прикачване и разкачване на подвижния състав длъжностното лице излиза от страната на ръководителя на маневрата. Като се има предвид, че разкачването трябва да бъде извършено когато машината е в покой, то стрелочника, извършил разкачането, трябва да излезе извън коловоза, след като локомотивът е преустановил движение и се намира в състояние на покой. Осигуряването на покой от страна на локомотива се осъществява от началника на влака.

Вещото лице приема, че пострадалият не се е погрижил за здравето и безопасността си, в съответствие с квалификацията му и дадените от работодателя инструкции, като не е спазил правила по безопасност изисквани

съгласно инструкции, правилници и наредби по безопасност на труда, касаещи дейността му и които се отнасят до нарушаване на изискването за излизане от страната на ръководителя на маневрата. Правилата от практиката при изпълнението на такъв вид маневра се заключават в спазване на същото изискване. Инж.А. подчертава, че дори пострадалия да беше излязъл от страната на началник на влака, при движение на локомотива остава същия риск от удар и повличане.

В проведено открито събедно заседание вещото лице по възложената СТЕ заявява, че основните нарушения, довели до инцидента са от страна на началника на влака, тъй като той не се е намирал така, че да вижда маневриста. Бил е на разстояние, на което не го е следил, не го е виждал. Това изискване за излизане от страна на началник влака на пострадалия е във връзка с всички изисквания. Това е всъщност нарушение на пострадалия относно безопасност на труда и от там при едно такова излизане би могло, ако се види някакъв проблем, ако е от страна на началника на влака, моментално да се подаде сигнал към машиниста, той да спре машината и машината да няма ход. Приема, че точно този ход на локомотива се явява причина за смъртта. Излизайки от правилната страна, в случай, че стрелочника примерно се е спънал, началника на влака ще го види и ще подаде сигнал за спиране на локомотива и евентуално би се избегнал инцидента. В случая началникът на влака е чакал да излезе пострадалия, но той не излиза и локомотива продължава да се движи. Приема, че в случай не е налице притискане между локомотива и вагона, а принискане на пострадалия от така наречения „плуг“ към земята. По някаква причина той е паднал, може да се е спънал, или локомотива да го е блъснал, или повлякъл и след падането на земята, този „плуг“ го е притиснал, т.к. се намира на разстояние от около 22 см. от земята и при преминаването си през пострадалия го е притиснал. Приема, че технически няма как да има удар между машината и между вагона, което да е довело до злополуката, т.к. буферите осигуряват пространство между локомотива и вагона и пострадалият може да остане между тях, без да бъде засегнат. Не е налице и притискане между буферите. Пострадалият не е намерен между локомотива и вагона, а отвън, в близост до релсата.

Вещото лице изтъква, че провеждането на маневрата по установения по делото начин е в резултат от рутината на екипа. Те имат опит и правят

маневрата по този неправилен, но по-лесен начин и не се е случвало нищо. Затова те са продължавали, докато се е получил инцидента. Изтъква, че всъщност това не е единствения маневрист, който не излиза от страна на началника на влака. Това е вече един опит натрупан с годините, който дава самочувствие, т.к. нищо не се случва години наред и поради това е наложена практика. Изтъква, че ако пострадалия е излязъл от правилната страна, дори да се е спънал и паднал, началник влака е имал възможност да го види и да подаде сигнал за спиране на локомотива, който практически да спре веднага. В случая движението на локомотива е от отпускане на спирачка, а не от даване на газ, така че фактически във всеки един момент може да се спре. Самото притискане на буфер в буфер, което е необходимо в случая то е до сантиметър се спира, опира и на сантиметърчето спира, няма ход. Буферите са с цел да поемат удар, но това е при други скорости, в случая седи по наклон на спирачка, нещата са регулируеми.

Категорично заявява, че основната причина за инцидента е извършването на маневрата в движение, т.к. ако маневриста се е спънал и паднал, или бутнат от локомотива, то е възможно да възникне инцидента дори и при опит за излизане от правилната страна. В същото време, ако маневрата се извършва в покой, то дори и падане, или прилошаване на стрелочника, не би довело до никакъв инцидент.

В хода на производството, по искане на страните бяха допуснати гласни доказателства както следва: В полза на ищцата бяха допуснати св. **** и ****. В полза на ответното дружество бяха изслушани св. **** **** и ****.

В показанията си св. **** /без родство и дела със страните/ заявява, че е директор на детската градина където работи ищцата Иксане. Твърди, че в дена на инцидента е била на работа заедно с ищцата и е присъствала на телефонното обаждане, когато и съобщили за случилото се. Ищцата изпаднала в ужас, в шок, лицето ѝ изгубило цвят, почувствала се много зле и свидетелката я освободила от работа, за да може да се свърже с децата си. Заявява, че от 21 години работят заедно в детската градина. Описва я като много позитивен, много весел, много свестен човек. Винаги готова да се отзове на приятел, да помогне, да си размени смяна, много добър човек. Разказвала как са се запознали със съпруга си като ученици, били ученическа любов. Винаги са били заедно. Преди години семейството отглеждали и

животни - крави Живеели в собствена двуетажна къща в село ****. На единия етаж живеели Иксане със съпруга си, а на другия етаж бил сина им. Твърди, че ищцата много помагала на децата си, на внуците си, винаги са били заедно. Твърди, че смъртта на **** се отразила много зле на Иксане, която била много зле първите десет дни - две седмици, отслабнала много, не била адекватна, трудно си вършела работата, изолирала се. Понеже изпълнявала длъжността домакин имала стая където работи и се изолирала сама, много често плачела. Била с постоянно главоболие, пиела лекарства, посещавала лекари, при което свидетелката я освобождавала от работа, разменяли си смени, за да може ищцата да отиде на лекар. След смъртта на **** ищцата се стараела да изпълнява задълженията си, не допускала грешки, но преживяла много зле смъртта му. Постепенно с времето свиквала с новия начин на живот, но свидетелката не мисли че го е преодоляла. Изтъква, че преди 6-7 години си била взела неплатен отпуск, за да отиде да работи в Турция с дъщеря си, за по-висок доход. Отсъствала около година и като се върнала от чужбина, се върнала на работа и продължила да работи. Заявява, че е познавала **** по физиономия, но е общувала само с ищцата. Твърди, че ищцата е добра домакиня, в свободната смяна се грижела за внуците си, които са били в детската градина. Тя ги водела и вземала. Изтъква, че синът на Иксане е около 35 годишен, а дъщерята и тя е над тридесет години.

В показанията си св. **** /без родство и дела със страните/ заявява, че познава ищцата и починалия ѝ съпруг, т.к. са от едно село – ****, а с Иксане са колежки от 8 години. Ищцата и разказва, че **** е ученическата ѝ любов. Живеели заедно в къщата, която са построили двамата в с.****. Заедно се грижели много за семейството си, гледали животни, ходили на работа, гледали децата си, били хубаво семейство. Твърди, че смъртта на **** се отразила много зле на ищцата, отслабна много, състарила се, не споделяла нищо, плачела много. Започнала да приема лекарства, като и в момента продължавала да взема за главоболие, т.к. имала силно главоболие. Твърди, че преди смъртта на **** била много весела, жизнена, но се променила. Това емоционално състояние в момента ѝ пречело много в професията, често разменяли смените, за да може ищцата да отиде на лекар, заради главоболието, което ѝ пречи в работата. Споделяла, че е много тъжна. Към момента не е преодоляла съвсем тъгата, но започнала да разказва спомените си със ****, къде са ходили какво са правили.

В показанията си св.**** **** /работи в **** на длъжност Началник влак товарно движение, предупреден за наказателната отговорност по чл.290 НК/. Заявява, че прокуратурата го съди за случая със **** и има присъда на първа инстанция във ВОС. Заявява, че със **** работили заедно в момента на злополуката. Трябвало да спускат през гърбицата два вагона с локомотива. Дръпнали го на самата гърбица и имало напрежение, дърпал се. Като практикували, подал сигнал **** да откачи, той се обадил по радиостанцията да поиска сигнал да се откачи и свидетелят дал сигнал, но бил далеч от него и не го виждал. Като откачи вагоните, те се отдалечили, но **** не излязъл. Машината не спира веднага и той отишъл да види ****. Видял го да лежи до самата релса, а трябвало да излезе от където е влязъл. Трябвало е да влезе между локомотива и вагоните, да откачи и от където е влязъл от там трябвало да излезе. Заявява, че обикновено по този начин се извършвала маневрата. Докато **** бил в коловоза да откачи състава, свидетелят нямал видимост към него, т.к. бил на около 10 - 15 метра, далеч от него. **** трябвало да излезе от неговата страна на коловоза след като откачи. Твърди, че и казал на **** е знаел, че ще се спуснат вагоните по гърбицата и предварително правят план за работа и той знаел как става. Твърди, че бил чул от колеги, че **** не е живел заедно с жена си преди смъртта му. Оставал в работното място след работа, дори не се прибирал в къщи. Бил е от някакви села до Каспичан, а работата му е до Варна запад, като до неговото село е около 80 километра е. Когато бил на работа пътувал всеки ден, но понякога оставал тук. Имало една битова стая, в която оставал. Свидателят твърди, че инструктаж се провеждал в началото на смяната, като в случая се уточнявало какво трябва да се направи, кой район ще се обходи, колко вагона ще се вземат, как се върши маневра, плана за работа. Ръководител на маневрата бил свидетелят. Мястото на разскачване на тези вагони - тази гърбица, представлявала един наклон. Подал сигнал за откачане на вагоните. **** подал сигнал по радиостанцията, т.к. свидетелят бил далеч „Дай сигнал за откачване“. Свидателят подал сигнал за откачване на машиниста и откачили. Като се откачили вагоните, локомотивът спрял и **** трябвало да излезе. Т.к. не излязъл, свидетелят извикал на машиниста да спре и той спря машината. Заявява, че в този голям наклон, като му каже да спре, дори и да подаде сигнала тази машина не може да спре веднага като лека кола. Твърди че когато **** откачил вагоните, видял, че те се отдалечават и казал на машиниста да спре на машиниста и той

спрял. След това намерил **** от другата страна на коловоза.

В показанията си св.**** /работя в **** на длъжност Началник влак, предупреден за наказателната отговорност по чл.290 НК/ заявява, че е работил със ****, с когото не били от едно село. Свидетелят живеел в съседно с.****, а **** в с.****. Заедно пътували за работа, като свидетелят го вземал с колата от центъра на селото му и отивали до гарата и от там с влака пътували заедно и вечер пътували обратно. **** му бил казал, че живеят отделно с жена си. Заявява, че със сина си живеел в една къща, но не бил ходил в нея. **** живеел в собствената си къща, знаел, че жена му живее отделно, но не знаел къде. Не знаел от кога живеели разделени, може би година. Твърди, че двамата били разведени, но в същото време заявява, че не знае дали са имали брак. **** не бил споменавал, че полага грижи за съпругата си, нито че тя се грижи за него по някакъв начин. **** се оплаквал от болки в кръста и пиел хапчета и по време на работа, носел си хапчета и ги пиел. Знаел, че сина му помагал и неговото семейство, т.к. живеели заедно със сина си, който имал собствено семейство и има деца. Твърди, че познава сина на **** и след злополуката са се срещали, но не бил чувал сина му да е заболял, да е бил скован.

Съдът кредитира показанията на свидетелите ****, тъй като същите установяват факти и обстоятелства, непосредствено възприети от тях в общуването им с ищцата преди и след смъртта на съпруга ѝ ****. Съдът кредитира и показанията на св.**** и **** досежно действията на пострадалия и колегите му в деня на инцидента. Не кредитира показанията им относно твърденията, че ищцата и починалия ѝ съпруг са живеели разделени. Св.мустафа заявява, че пострадалият понякога оставал да спи в предприятието, но не споделял каква е причината. Съдът приема, че предвид разстоянието от местоработата му във Варна, до с.**** – около 80км., което той е изминавал с влак и автомобил е нормално да е предпочитал да не пътува всеки ден, след като има възможност да пренощува в предприятието. Св.**** твърди, че пострадалият му бил казал, че живеят разделени с ищцата, но в същото време нямал лични впечатления от дома на пострадалия и никога не бил ходил там. Твърди, че познавал сина на пострадалия и често се били срещали с него след инцидента с баща му, но в същото време заявява, че не знаел той да има никакви здравословни проблеми и да е бил обездвижен след това. От приложени по делото писмени доказателства /амбулаторен лист/

се установява, че при извършен медицински преглед от 27.02.2019г. на сина на ищцата и **** Ю. – **** **** са установени замаяност, изтръпване, мравучкане в лявата телесна половина, тревожен, емоционално лабилен. Св.**** заявява, че ищцата и пострадалия **** били разведени, но от извършена служебна справка съдът установява, че бракът между тях не е прекратен. Св.**** твърди, че всъщност те не били женени, но от изготвена служебна справка съдът установи, че те са сключили граждански брак на 28.03.1982г. Съдът приема, че показанията на св.**** и **** досежно евентуална раздяла между ищцата и починалия ѝ съпруг са резултат от стремежа им да обосноват пред съда възражението на ответника – техен работодател за неоснователност, евентуално несъразмерност на исковата претенция за понесени неимуществени вреди.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните **правни изводи:**

С разпоредбата на чл.200 КТ се въвежда отговорност на работодателя за вреди от трудова злополука или професионална болест, които са причинили временна неработоспособност, трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто, или смърт на работника или служителя, независимо дали негов орган или друг негов работник или служител има вина за настъпването на вредите. Изисква се вредните последици да са резултат на пряка или косвена връзка с трудовата дейност на този работник - при или по повод изпълнението на възложената работа или на каквато и да е работа, извършена и без нареждане, но в интерес на работодателя, както и по време на почивка, прекарана в предприятието или по пътя към местоработата му. Законът изисква още да е налице причинна връзка между увреждането и настъпилите вреди. Тази отговорност има обективен и безвиновен характер, т.е. работодателят отговаря независимо от това дали негов орган или друг работник имат вина за настъпване на вредите.

С оглед горното, за успешното провеждане на предявените искове, в тежест на ищцата е да установи, че наследодателят ѝ се е намирал в трудово правоотношение с ответника, че е настъпила трудова злополука, от която наследодателят е претърпял травматични увреждания, които са довели до смъртта му, както и обстоятелствата, обосноваващи размера на обезщетението за претърпени неимуществени вреди. Ответникът следва да

установи заплащането на обезщетение за претърпените неимуществени вреди, или обстоятелствата изключващи дължимостта на обезщетението, включително наличието на съпричиняване от страна на пострадалия при условията на груба небрежност.

Легалната дефиниция на понятието „Трудова злополука“ е дадено от законодателя в разпоредбата на чл. 55, ал. 1 от КСО, съгласно която трудова злополука е всяко внезапно увреждане на здравето станало през време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и при всяка работа, извършена в интерес на предприятието, когато е причинило временна неработоспособност, трайно намалена работоспособност или смърт.

В настоящия случай следва да се има в предвид, че не е спорно между страните обстоятелството, че към 13.11.2018 год., съпругът на ищцата - **** Ю.е бил в трудови правоотношения с „**** - ****“ ЕООД, поделение за товарни превози - ****, БУЛСАТ:**** и е заемал длъжността „стрелочник, маневрен/гаров/“, както и че на 13.11.2018г. служителът е претърпяла трудова злополука, в следствие на която е настъпила неговата смърт, на основание чл.146 ал.1 т.3 от ГПК.

След като злополуката от 13.11.2018 г., на осн. чл. 60, ал. 1 от КСО е призната за трудова по чл. 55, ал. 1 от КСО, на осн. чл. 200, ал. 1 от КТ, работодателят дължи обезщетение за претърпените от ищеца болки и страдания, пряка и непосредствена последица от претърпяната вреда.

Вследствие на изложеното, съдът намира, че исковата претенция е установена по основанията си.

За да бъде определен размера на обезщетението, съдът има предвид разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД, която повелява, че обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. При определяне на справедлив размер се взема предвид обстоятелствата, при които е настъпил инцидента, вида на увредата, наложилите се интервенции, продължителността и интензитета на търпяните от пострадалия болки.

Съгласно чл. 51, ал. 1 ЗЗД, приложима и към обезщетенията по чл. 200 КТ по силата на препращащата разпоредба на чл. 212 КТ, обезщетение се дължи за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Размерът на обезщетението на неимуществените вреди е ограничен от законодателя единствено от критерия на справедливостта - чл. 52 от ЗЗД. Съгласно задължителните за съдилищата указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени с ППВС № 4/1968 г. /Раздел II-ри от Постановлението/ определянето на размера на паричното обезщетение за неимуществени вреди следва да се извърши след отчитане на характера на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата при които е извършено, допълнително влошаване на здравето, морални страдания, осакатявания и др.

Размерът на обезщетенията за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД обаче не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението. При определяне размера на обезщетението за претърпените неимуществени вреди съдът следва да обсъди събраните доказателства и да го определи по справедливост, на осн.чл. 52 ЗЗД, като съобрази обществения критерий за справедливост и действително претърпените от ищите неимуществени

вреди, като съобрази и степента, характера на болките и страданията и другите нематериални последици в житейски аспект. Т.е. свързано е с преценката на редица конкретно обективно съществуващи обстоятелства, каквито могат да бъдат характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания и пр. /ППВС № 4/1968г /.

В случая неимуществените вреди за ищеца са настъпили, поради смъртта на нейния съпруг. Въз основа на събраните гласни доказателства съдът приема, че между починалия наследодател на ищцата **** Ю. и ищцата е била налице силна емоционална връзка. Безспорно се установи, че ищцата – Иксане е понесла тежко загубата на съпруга си, с когото са били в брак от 28.03.1982г., т.е. повече от 36 години, поради което след неговата смърт е изживяла и продължава да изживява мъка и страдание, установено безспорно и от заключението по допуснатата и изготвена съдебно-психиатрична част от КСМПЕ. Едновременно с това преждевременната и внезапна смърт на съпруга ѝ в работоспособна възраст неминуемо води до затруднения за нея и във финансов аспект. Следва да се отчетат обаче и обстоятелствата, че същата е в трудоспособна възраст и не са налице данни да не е трудово заета. Липсват доказателства да е ползвала отпуск поради болест, не е посещавала специализирана медицинска помощ за преодоляване на травмата, респ. не е освидетелствана и не е приемала медикаменти след злополуката.

В заключението си вещото лице по допуснатата КСМПЕ приема, че ищцата И.Ю. не страда от психично заболяване в тесния смисъл на думата-психоза. Няма данни за употреба или зависимост към алкохол и психоактивни вещества. Приема, че при ищцата е налице Тревожно депресивно разстройство, принадлежащо към голямата група Невротични, свързани със стрес и соматоформни разстройства-Р4 по Международната класификация на болестите. Вещото лице приема, че при ищцата може да се приеме, че острия стрес от 13.11.2018 год., превърнал се в психотравма, е отключил тревожните и депресивни изживявания, които по принцип имат дълга продължителност. Приема, че в резултат на стресовата ситуация, вследствие смъртта на съпруга си, е изпаднала в реакция на остър стрес, с тревожно разстройство, представляваща част от много голяма група от психогенни разстройства и към момента на освидетелстването са били налице симптомите на едно невротично разстройство, тревожно депресивно разстройство. Приема, че по начина по който тя интерпретира събитието и последвалите невротични оплаквания, за които е получила медицинска помощ и консултация, това тревожно депресивно разстройство изхожда от психотравменото изживяване. Изтъква, че това разстройство не се получава внезапно. Първо е остра реакция, това е голяма група. Първо три дни е остра реакция на стрес, разстройство в адаптацията около 6 месеца и след това може да има посттравматично стресово разстройство, но при нея няма толкова тежки симптоми, има едно тревожно депресивно разстройство. Изтъква, че психотравмата винаги е израз между личност и среда. Личностите реагират по различен начин, но на едно от първите места в острите стресови ситуации е загубата на близък, загуба на работа и др. категорично приема, че психотравменото преживяване е отключило тревожно депресивно разстройство. Дори и ищцата преди това евентуално да е имала семейни, служебни неблагоприятия, то пусковия механизъм, острата стресова реакция превърнала се в психо травма е внезапната загуба на съпруга, бащата на детето независимо от това дали са живели преди това заедно ли не.

Съобразно със смисъла на цитраната норма на чл. 52 ЗЗД, като

адекватно репарирание на претърпените от ищците неимуществени вреди изразяващи се в негативни емоции, съдът намира, чев настоящия случай следва да бъде определено обезщетение в размер на 100000 лв. за ищцата И.Ю..

В настоящия случай съдът намира, че не се установи наличието на чл. 201 ал. 1 КТ, тъй като събраните по делото доказателства не разкриват субективно отношение на починалия работник, целящо или съзнателно допускащо настъпването на злополуката.

В същото време съдът възприема наличието на хипотезата на чл. 201 ал. 2 КТ, според която отговорността на работодателя може да се намали, ако пострадалият е допринесъл за трудовата злополука, като е допуснал груба небрежност. Вината в гражданското право не е субективното отношение на дееца към деянието и неговите последици (както в наказателното право), а неполагане на дължимата грижа. При трудовата злополука обезщетението може да се намали само, ако пострадалият е допринесъл за увреждането си, като е допуснал груба небрежност. Небрежността в гражданското право е неполагане на дължимата грижа според един абстрактен модел – поведението на определена категория лица (добрия стопанин) с оглед естеството на дейността и условията за извършването. Грубата небрежност не се отличава по форма (според субективното отношение към увреждането), а по степен, тъй като грубата небрежност също е неполагане на грижа, но според различен абстрактен модел – грижата, която би положил и най-небрежният човек, зает със съответната дейност при подобни условия. При трудовата злополука има съпричиняване, когато работникът извършва работата без необходимото старание и внимание и в нарушение технологичните правила и на правилата за безопасност. Това съпричиняване обаче не може да доведе до намаляване на дължимото обезщетение от работодателя. Намаляване на отговорността на работодателя може да има само при съпричиняване при допусната груба небрежност – липса на елементарно старание и внимание и пренебрегване на основни технологични правила и правила за безопасност (в този смисъл Решение № 1429 от 10.11.1993 г. по гр. д. № 86/93 г. по описа на ВКС, Решение № 348 от 11.10.2011г. по гр.д. № 387/2010г. по описа на ВКС, Решение с № 194/ 21.06.2011г. по гр.д.№ 1248/2010г.и др.).

При анализа на събраните по делото доказателства съдът намира, че е налице съпричиняване от страна на **** Ю., поради проявената от него груба небрежност при изпълнение на трудовите му задължения. Неспазването на правилата за безопасност е нарушение на трудовата дисциплина, като в зависимост от вида на нарушените правила нарушението може да бъде толкова тежко, че да обоснове дисциплинарно уволнение, но груба небрежност е налице и когато неспазването на правилата за безопасност не е най-тежкото нарушение на трудовата дисциплина, тъй като и съпричиняването при допусната груба небрежност има своите степени (степен на съпричиняване). В този смисъл са още Решение № 135/08.05.2014 г. на ВКС по гр.д. № 4075/2013 г. на IV г.о, Определение № 1285/18.11.2013 г. по гр.д. № 3040/2013 г. на IV г.о., Решение от 19.10.2005 г. на ВКС по гр.д. № 1202/2003 г. на III г.о., Решение № 1884/14.12.2005 г. на ВКС по гр.д. № 1404/2003 г. на III г.о., Решение № 291/11.07.2012 г. на ВКС по гр.д. № 951/2011 г. на IV г.о., Решение № 414/21.11.2013 г. на ВКС по гр.д. № 1543/2011 г. на IV г.о., Решение № 432/29.06.2010 г. на ВКС по гр.д. № 392/2009 г. на IV г.о. и Решение от 25.04.2006 г. на ВКС по гр.д. № 2615/2003 г. на III г.о. В случая е безспорно установено нарушаване от страна на пострадалия на изискванията на чл.527, т.4 от НАРЕДБА № 13 от 30.12.2005 г. за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в

железопътния транспорт, съгласно която при разкачване на подвижния състав, длъжностното лице-стрелочник, маневрен - пострадалият Ю., не излиза от страната на ръководителя на маневрата. Безспорно бе установено, че в нарушение на разпоредбите на чл.534, ал.1, вр.чл.528, ал.1 от Наредба №13/2005г., всички участници в маневрата, вкл. пострадалия Ю. са нарушили изискванията за извършване на маневра, като са допуснали извършването ѝ в движение, което е допустимо единствено на маневрена гърбица, а в случая локомотивът не е преминал гърбицата, като по този начин цялата композиция от локомотив и вагони са се намирали от едната страна на гърбицата. Безспорно е установено, че в момента на подаване сигнал за придвижване на вагона и при извършване на маневрата, налачник влака – св.**** не е имал видимост към пострадалия Ю., но в същото време от заключението на вещото лице А. и от показанията му в с.з. се установява, че ако пострадалият е тръгнал да излиза от страната на началник влака/съгласно нормативните изисквания/, то последният вероятно би забелязал, ако пострадалият се спъва или по някаква друга причина пада и съответно би могъл да даде своевременна команда на машиниста, за да спре локомотива. От събраните по делото доказателства се установява, че са били наложени практики в маневрения екип, които са в противоречие с нормативната база и една от тях е извършването на разкачване на вагоните след тласък от локомотива, както и неизползване на въздушните спирачки на вагоните за установяване техния покой и самостоятелен контрол на движението им, вън от този на локомотива. Съдът приема, че тази маневра е извършена изцяло порочно, доколкото цялата процедура е осъществена преди билото на маневрена гърбица. Накратко, вагоните са захванати за задната част на локомотива, той ги дърпа по наклона нагоре и спира преди билото. При това положение винаги вагоните от собствената си тежест и при липсата на задействан самостоятелен спирачен механизъм, с оглед инертните сили оказват натиск надолу, в случая посока Варна /или към коловоз 12/ и се опъва закачващият механизъм /винтът е разхлабен за да може изобщо да се осъществи разкачване - премахване на куплата/. Необходимостта от преодоляване на създалия се опън, налага приближаване локомотива към вагоните, а това може да стане единствено чрез неговото придвижване в посока вагоните, като се допират техните буфери и се създава и лек тласък. След разкачването, под собствената си тежест и наличния наклон, вагоните самостоятелно се придвижват надолу и се насочват към определен коловоз. Вероятно извършването по този начин на маневрата е по-бързо и удобно за маневрената бригада, но не случайно е в разрез с нормативните изисквания, тъй като представлява потенциална, в случая и реална опасност за живота и здравето на работниците.

Съдът приема, че именно нарушаването на нормативните изисквания при извършване на маневрата е причината за настъпване на трудовата злополука и смъртта на **** Ю.. Доколкото св.****, в качеството си на началник влак е отговорен за изпълнение на процедурата, а всички останали участници, съгласно заеманите длъжности, са изпълнявали неговите разпореждания, то именно в негова вина следва да бъде вменено както нарушаване на изискванията, така и настъпилата злополука. В същото време не следва да бъде игнорирано и поведение на останалите членове на маневрената бригада, вкл. и на пострадалия Ю., доколкото макар и разпоредени от началник-влака, неправомерното провеждане на маневрата включва и техни действия в разрез с нормативните изисквания. Освен, че е следвало да изпълнят задълженията си в съответствие с Наредба №13, то всеки от тях е бил длъжен и да се грижи както за своята безопасност, така и за безопасността на останалите участници, поради което е следвало да извърши

действията съгласно изискванията. По делото липсват доказателства пострадалият да е оспорвал разпорежданейта за извършването на маневрата по този начин, или да е сезирал ръководството на ответното дружество за това.

Макар и нарушението на пострадалия **** Ю. /излизане не от страната, от която е влязъл между вагона и локомотива и където се е намирал началник влака/ също до е допринесло за смъртта му, доколкото началник влака **** не го е виждал, то в случай, че маневрата бе изпълнена съгласно изискванията – при покой на композицията, не би се стигнало до притискането, или завличането му от локомотива, дори и да се бе спънал и паднал, независимо от коя страна на композицията реши да излезе. Излизането на пострадалия Ю. от страната на началник влака би имало съществено значение единствено при правилно изпълнение на маневрата – в покой на композицията, като в този случай, след като види, че стрелочника е извън композицията, началник влака би дал сигнал за придвижване на локомотива.

В случай, че маневрата бе коректно изпълнена върху гърбицата на линията, то дори и разкачването да се извърши в движение/което е допустимо в този случай/, навлизането от страна на стрелочника между локомотива, който преминава билото на гърбицата и вагоните, които не го преминават, би довело до движение на локомотива в една посока, а вагоните вследствие собствената си тежест и инерцията от наклона на гърбицата в противоположна посока, т.е. отдалечаването им от локомотива. В този случай маневрения стрелочник не може да бъде засегнат нито от локомотива, нито от вагоните, т.к. те се движат в противоположни посоки и на практика се отдалечават от работника. В този случай също неизлизането му от страната, през която е навлязъл в композицията и където е началник влака, също не би имало фатални последици за стрелочника.

В конкретния случай, макар и при провеждане на маневрата в разрез с нормативните изисквания, ако пострадалият **** Ю. бе предприел излизане от страната на началник влака, е била налице теоретична възможност началник влака /доколкото се е намирал на голямо разстояние/ да забележи негово падане и да подаде сигнал за спиране на локомотива. В същото време не следва да се игнорира и хипотезата, в случай на потегляне на пострадалия да излиза от страната на началник влака, но по някаква причина падне непосредствено в района на винтовия спръг /намиращ се в средата на локомотива и вагоните/, при ширина на вагона от около 3 метра, би било невъзможно началник влака да го забележи и да подаде сигнал за спиране на локомотива.

Предвид горното съдът приема, че са налице нарушения и от пострадалия работник, допринесли за настъпване на трудовата злополука, като същите се изразяват в неспазване на трудовата дисциплина, правилата за здравословни и безопасни условия на труд, конкретно чл.527, т.4 от НАРЕДБА № 13 от 30.12.2005 г. за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в железопътния транспорт, съгласно която при разкачване на подвижния състав, длъжностното лице-стрелочник, маневрен - пострадалият Ю., следва да излезе от страната на ръководителя на маневрата. Освен това той, както и останалите участници в маневрата е допуснал нарушение и на разпоредбите на чл.534, ал.1, вр.чл.528, ал.1 от Наредба №13/2005г., като са допуснали извършването ѝ в движение, което е допустимо единствено на маневрена гърбица, а в случая локомотивът не е преминал гърбицата, като по този начин цялата композиция от локомотив и вагони са се намирали от едната страна на гърбицата. Извършването на маневрата в движение, не на указаното място и по предвидения механизъм, за извършване на работа, която

му е била изрично възложена, неотчитането на риска и пренебрегване на изричното указание за излизане от страната на началник влака, е проява на липса на елементарно старание и внимание, пренебрегвайки основни правила на безопасност. Като е допуснал извършване на маневра в движение и след разкачването на вагоните не е предприел излизане от страната на началник влака, пострадалият не е положил грижата, която и най-небрежният човек, зает със съответната дейност, при подобни условия би положил. Установява се, че същият е подписал декларация от 09.06.2014г. за запознатост с дължностната характеристика, ПВТП, правилата за безопасност, проведен му е бил периодичен инструктаж, което е отразено в книга за инструктаж от 25.10.2018г., проведен е бил и ежедневния инструктаж на 13.11.2018г.

Предвид изложеното съдът счита, че поведението на работника сочи на относително ниска степен на съпричиняване на вредите, настъпили изключително в резултат на проявената груба небрежност, доколкото неговото самостоятелно нарушение – неизлизане от страна на началник влака не следва да се приеме за основна причина за настъпилата злополука, поради което дължимото обезщетение от работодателя, носещ професионалния риск за травматичното увреждане, следва да бъде намалено със 30%, което съотношение съответства в по-пълна степен на съпричиняването от страна на пострадалия. Това е така, защото ищецът сам се е поставил в ситуация на повишен риск. При грубо нарушаване на основните правила за безопасност и въпреки професионалния си опит, пострадалият е предприел действия за извършване на дейност, като не е спазил изискванията за безопасност, както и технологичните изисквания за начина на извършване на тази работа. В същото време във вина на работодателят следва да бъде вменено нарушаването на нормативните изисквания от страна на цялата маневрена бригада, доколкото и от показанията на св.**** става ясно, че извършването на маневрата по описания начин е било наложена трайна практика, която не е била санкционирана по никакъв начин от ръководството на ответното дружество.

Предвид което така определеното обезщетение от 100000 лв. по отношение на ищеца Искане следва да бъде намалено при условията на чл. 201, ал.2 КТ съобразно приноса на пострадалия за увреждането със 30%, като следва да бъде присъдено такова в размер на 70000 лева - съобразено както с изискванията за справедливост при обезвъзмездяване на вредите, така и със задължителната съдебна практика на ВКС досежно размерът на обезщетение дължимо за такъв вид травматично увреждания. /в този см. решение № 290/18.11.2015 г. на ВКС по гр. дело № 15/2015 и решение 125/04.05.2016г на ВКС по гр. дело № 4417/2015 г./.

Съгласно чл. 200, ал.3 от КТ, работодателят дължи обезщетение за разликата между причинената вреда - неимуществена и имуществена, и обезщетението и/или пенсията по общественото осигуряване, а с оглед изискванията на чл. 200, ал.4 от КТ дължимото обезщетение по ал.3 следва да се намали с размера на получените суми по сключените договори за застраховане на работниците и служителите. В случая, приетото по делото Удостоверение от 12.11.2021г. он ТП НОИ В.Търново сочи, че на ищцата на 02.04.2019г. е изплатена парична помощ при смърт на осигурено лице за м.11.2018г. в размер на 135 лева. Предвид горното съдът приема, че от определеното на ищцата обезщетение за неимуществени вреди следва да бъде приспадната сумата определена като парична помощ при смърт на осигурена лице в размер от 135 лева, изплатени като обезщетение по КСО.

Ответникът следва да бъде осъден да заплати мораторна лихва върху приетия за основателен размер на главницата в размер на 69865лв. за

претендиращия период, считано от деня на увреждането, т.е. от датата на злополуката - 13.11.2018год. до 15.06.2021г. включително, която изчислена с помощта на софтурен продукт за изчисляване на лихви "Апис-Финанси" възлиза на 18358.97 лева, поради което претенцията по чл.86 от ГПК следва да бъде отхвърлена за разликата над този размер до претендиращия от 36788,89 /тридесет и шест хиляди седемстотин осемдесет и осем 0,89/ лева.

С оглед направеното искане, следва да бъде постановено от съда, че върху главницата се дължи и законната лихва, считано от датата на завеждане на исковата молба в съда до окончателното изплащане на задължението.

Предвид изложените по-горе съображения, съдът приема, че предявените иски се явяват основателни и доказани за сумата от 69865 лева, представляваща обезщетение за претърпени от ищцата неимуществени вреди - болки и страдания от трудова злополука, станала на 18.11.2018 г., при която е настъпила смъртта на съпруга ѝ **** Ю.. Поради това, съдът счита, че исковите следва да бъдат уважени в посочения размер, установен след приспадане на изплатената на ищцата парична помощ при смърт на осигурено лице.

При този изход на делото и на основание чл. 78, ал.1 от ГПК, частично основателна се явява и претенцията на ищцата за присъждане на направените по настоящото дело съдебни разноски за възнаграждение на вещо лице общо в размер на 349,32 лв., както и разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 2592,99лв. с ДДС, съразмерно на уважената част от исковите.

На основание чл. 78, ал.3 от ГПК, ищцата следва да бъде осъдена да заплати на ответника направените от същите разноски за заплатени възнаграждение за вещи лица в размер на 252 лева, сумата от 2,50 лв. за заплатени държавни такси, както и юрисконсултско възнаграждение в размер от 360,69 лева, съразмерно отхвърлената част от исковите.

Наред с това, на основание чл. 78, ал.6 от ГПК, ответникът следва да бъде осъден да заплати в полза на Държавата, по сметка на ВРС държавна такса върху размера на уважените иски общо в размер на 3528,96 лв., както и 5 лв. в случай на служебно издаване на изпълнителен лист.

Разноски на и срещу третите лица не се следват, тъй като съгласно чл. 78 ГПК разноски в гражданския процес се дължат само от и на главните страни.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА **** ЕООД, **** - ****, БУЛСАТ ****, представлявано от директора си инж. ****, със седалище и адрес на управление гр. ****, община ****, област ****, ул. „****“ №97, ДА ЗАПЛАТИ на ****, ЕГН:*****, с адрес с. ****, община ****, област ****, ул. „****“ №12, СУМАТА от **69865 лева /шестдесет и девет хиляди осемстотин шестдесет и пет лева/**, представляваща обезщетение за претърпените от нея неимуществени вреди - болки и страдания, вследствие от трудова злополука, станала на 13.11.2018 г. в гр. Варна, при която е настъпила смърт на съпруга ѝ **** Ю., ЕГН *****, заедно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на исковата молба - 15.06.2021 г. до окончателното изплащане на вземането, на основание чл.200 КТ и чл.86 ЗЗД.

ОТХВЪРЛЯ иска с правно основание чл.200 КТ, предявен от ****, ЕГН:*****, с адрес с. ****, община ****, област ****, ул. „****“ №12, против **** ЕООД, **** - ****, БУЛСАТ ****, представлявано от директора си инж. ****, със седалище и адрес на управление гр. ****, община ****, област ****, ул. „****“ №97, за разликата от установения по делото размер от 69865 лв. до пълния предявен размер от 140000 лв..

ОСЪЖДА **** ЕООД, **** - ****, БУЛСАТ ****, представлявано от директора си инж. ****, със седалище и адрес на управление гр. ****, община ****, област ****, ул. „****“ №97, ДА ЗАПЛАТИ на ****, ЕГН:*****, с адрес с. ****, община ****, област ****, ул. „****“ №12, СУМАТА от **18358.97 лева (осемнадесет хиляди триста петдесет и осем лева и 97 стотинки)** представляваща обезщетение за забава върху присъдената сума от 69865лв. за периода от 13.11.2018г. до 15.06.2021г. , като **ОТХВЪРЛЯ**иска за разликата над уважения размер от 18358.97 лева, до пълния предявен размер от 36788,89 /тридесет и шест хиляди седемстотин осемдесет и осем 0,89/ лева, като неоснователен, **на осн.чл.86 ЗЗД.**

ОСЪЖДА **** ЕООД, **** - ****, БУЛСАТ ****, представлявано от директора си инж. ****, със седалище и адрес на управление гр. ****, община ****, област ****, ул. „****“ №97, ДА ЗАПЛАТИ на ****, ЕГН:*****, с адрес с. ****, община ****, област ****, ул. „****“ №12, СУМАТА от **2942,31 лв. /две хиляди деветстотин четиридесет и два лева и 31 стотинки/**, представляваща направените по настоящото дело съдебни разноски за възнаграждение на вещи лица и разноски за адвокатско възнаграждение, съразмерно на уважената част от иска.

ОСЪЖДА ****, ЕГН:*****, с адрес с. ****, община ****, област ****, ул. „****“ №12, ДА ЗАПЛАТИ на **** ЕООД, **** - ****, БУЛСАТ ****, представлявано от директора си инж. ****, със седалище и адрес на

управление гр. ****, община ****, област ****, ул. „****“ №97 сумата от **615,19 лева /шестстотин и петнадесет лева и 19 стотинки/**, представляваща реализирани от ответната страна съдебно-деловодни разноси, съразмерно на отхвърлената част на исковата претенция, на основание чл.78 ал.3 от ГПК.

ОСЪЖДА **** ЕООД, **** - ****, БУЛСАТ ****, представлявано от директора си инж. ****, със седалище и адрес на управление гр. ****, община ****, област ****, ул. „****“ №97, **ДА ЗАПЛАТИ** в полза на Държавата, по сметка на Варненски районен съд **СУМАТА** от 3528,96 лв. /три хиляди петстотин двадесет и осем лева и 96 стотинки/, представляваща държавна такса върху размера на уважения иск, както и **СУМАТА** от 5 лв. /пет лева/ в случай на служебно издаване на изпълнителен лист.

На основание [чл. 7, ал.2 от ГПК](#), на страните и на третото лице-помагач „****“ АД, ЕИК ****, да се връчи препис от решението.

Решението подлежи на въззивно обжалване от страните в двуседмичен срок от връчването му пред Варненски окръжен съд.

Съдия при Районен съд – Варна: _____